

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. Staatssecretaris van OCW, mevrouw J.Z.C.M. Tielen
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Interprovinciaal Overleg

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		12238/2026	27-03-2026

Onderwerp: Consultatie Uitvoering Interbestuurlijk Toezicht Besluit stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Bsob)

Geachte mevrouw Tielen,

Namens mijn collega-gedeputeerden, wil ik u van harte feliciteren met de portefeuille bibliotheken en ik zie er naar uit om binnenkort kennis te maken.

Provincies geven desgevraagd hierbij een reactie op de uitvoerbaarheid van het Besluit stelsel openbare bibliotheekvoorziening (Bsob), waarin nadere regels over de inhoud van het meerjarenplan over de lokale bibliotheekvoorziening zoals bedoeld in artikel 6, vierde lid van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob).

Deze uitvoeringstoets op de Bsob vormt een aanvulling op onze eerdere uitvoeringstoets ten aanzien van de Wsob, die wij u op 18 december 2024 (REC11829/2024) toestuurd.

Daar merkten wij al op dat voor de vormgeving van het toezicht de Wet revitalisering generiek toezicht leidend is en dat deze wet uitgaat van het vertrouwen dat een bestuurslaag zijn taken goed uitoefent en dat de horizontale verantwoording op orde is. Bij de inrichting van het toezicht houden provincies hier rekening mee, evenals met het financieel kader dat door u voor het toezicht beschikbaar is gesteld, zoals eerder aangegeven in onze brief van 17 december 2024, met kenmerk REC11829/2024.

Provincies werken sinds 2012 met een beproefde eigen werkwijze binnen een bestaande IBT-structuur, waarin deze nieuwe taak geïmplementeerd wordt. Vanuit de provincies werken wij aan betekenisvol toezicht. Het toezicht door de provincies is daarmee voor elke gemeente binnen de desbetreffende provincie gericht op de vraag of de gemeenten de zorgplicht, geformuleerd in artikel 6 van de nieuwe Wsob, naar behoren uitvoeren. Zij kunnen zich hierbij onder andere baseren op de jaarlijkse monitorgegevens van de Koninklijke Bibliotheek, het gemeentelijke meerjarenplan en kennis en advies van de respectievelijke provinciale ondersteuningsinstelling. Voor dit meerjarenplan zijn nu aanvullende criteria gepubliceerd. Wij gaan in deze brief nader in op de uitvoerbaarheid van het toezicht. Daarnaast geven wij u graag een aantal suggesties mee die het gestelde zouden kunnen verduidelijken.

De uitvoerbaarheid van het toezicht op de zorgplicht van gemeenten

Provincies achten het toezicht op de uitvoering van de zorgplicht van gemeenten uitvoerbaar. De gestelde regels in het Bsob concretiseren welke onderdelen in het meerjarenplan moeten worden opgenomen, maar introduceren geen nieuwe inhoudelijke beoordelingsnormen. Hierdoor blijft het toezicht beperkt tot de vraag of gemeenten de wettelijk verplichte onderdelen opnemen en deze tijdig publiceren; de inhoudelijke kwaliteit van de gemaakte keuzes valt buiten de reikwijdte van dit toezicht.

Provincies gaan ervan uit dat de in artikel 2, tweede en derde lid, opgenomen onderdelen een *limitatieve opsomming* vormen van hetgeen een gemeente verplicht moet opnemen in het meerjarenplan. Een explicitering dat het een limitatieve opsomming betreft, in de regels of in de Nota van toelichting is wenselijk. Een duidelijk gekaderde toets-norm voor provincies draagt bij aan uniform en uitvoerbaar interbestuurlijk toezicht.

Provincies zouden echter nogmaals willen pleiten voor de verplichting van gemeenten om het meerjarenplan niet alleen te publiceren, maar ook actief en binnen een bepaalde termijn na vaststelling te doen toekomen aan de provincies ten behoeve van de uitvoering van de toezichtstaak. Opname van deze verplichting in het Bsob zou provincies helpen bij de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht.

Provincies lijkt het een goed idee om het uitgangspunt van het interbestuurlijk toezicht (op basis van wederzijds vertrouwen, gericht op de uitvoering van de wettelijke medebewindstaken t.a.v. de zorgplicht) expliciet op te nemen in de memorie van toelichting, zodat gemeenten geïnformeerd zijn op welke wijze toezicht gehouden wordt op deze specifieke zorgplicht.

Tot slot zouden de provincies graag duidelijkheid verkrijgen over het moment waarop provincies geacht worden te starten met het interbestuurlijk toezicht. Zoals wij het nu lezen wordt van provincies verwacht dat zij 3 jaar na publicatie van de wet het interbestuurlijk toezicht hebben vormgegeven. Van gemeenten wordt verwacht dat zij een jaar na publicatie van de wet een meerjarenplan opstellen en vaststellen. Zonder nadere duiding bestaat onduidelijkheid over de reikwijdte van provinciale bevoegdheden in deze tussenperiode van 2 jaar. Graag vernemen wij hierop uw reactie.

Wij wensen u en alle stelselpartners toe dat deze wet en de aanhangende nadere besluitvorming op een goede bespreking in de beide kamers kan rekenen en spoedig in werking zal kunnen treden.

Met vriendelijke groet,
Interprovinciaal Overleg
Namens de Bestuurlijke Adviescommissie Regionale Economie en Cultuur (BAC REC)

Tijs de Bree
Vice voorzitter en portefeuillehouder bibliotheken BAC REC